

Moving Art Project

Lat.63, Frösön

Under mars-juni får tio orter i Sverige besök av vandringsutställningen Moving Art Project. Den 12-15 maj kom utställningen till Frösön och Lat.63.

Det är en ovanlig utställning som nu sveper fram över landet, med 184 verk av 102 konstnärer från hela landet. Anonyma har de ställt upp i en uttagning av en jury som snarare kännetecknats av att tillhöra kulturlivet i allmänhet, än konstlivet i synnerhet. Så är det även en bred utställning som möter besökaren, med en viss tonvikt på det direkt estetiskt anslående och det sceniska. Jag har försökt urskilja några centrala tendenser i utställningen med visst fokus på de norrländska konstnärerna. Det dokumentära undersökandet kring vilka som skriver vår historia och varför saknas inte. När detta sker hos Aleksandra Jarosz Laszlo fungerar historiska referensbilder som utgångspunkt för ett måleri i större format som är just direkt estetiskt anslående och sceniskt. Jarosz Laszlo vill undersöka vårt behov av myter och skapar med sina målningar berättelser där fakta blandas med legender. Hon utgår från en plats eller person i Dalarna och gör sedan historisk research som blir utgångspunkten för ett måleri där det förflutna är närvarande i nuet. Det har en episk kraft och ger en tankeväckande tidsdimension.

Louise Stiernström från Östersund utgår också från historiska artefakter och sätter det i samband med nuet. Det finns ju många konstnärer som reagerar på fenomenet i samtiden och agerar ungefär som en beteendevetare eller historiker i sina arbeten, men faktum är att Stiernström är en beteendevetare, som nu går på konsthögskola och i konsten vill omsätta sina lärdomar från yrkeslivet. Hon har reagerat på det paradoxala att vi i västvärlden, trots att vi till synes är fria och har stora möjligheter att förverkliga våra drömmar, inte utnyttjar detta utan sitter fast i olika normer som styr våra val. Ljudverket *Please Enter* har ett hjärtliknande ljud och kan tolkas som en uppmaning att lyssna på vårt inre. Här finns även en ljudinstallation med en gammal eka och Martin Luther Kings tal "I have a dream" uppspelat i långsam takt, där det har en lite sorglig ton och framstår som en lång klagan över att drömmen från 1963 inte slagit in.

Samhället och individen står även i fokus hos Erik Sigerud från Hägersten. Det är starka, mystiska målningar som stannar kvar i medvetandet. I en målning med titeln *Matrjosjka* finns i den ena sidan av rummet en abstrakt vektoruppbyggnad, lätt att tolka som internets mer tekniska närvaro i rummet. I den andra delen av rummet har denna närvaro tagit mer utläsbar gestalt och en exalterad man tar del av informationen, vad den nu går ut på. Titeln *Matrjosjka* kan anspela på hur samhället liknar en rysk docka, det är ständigt olika versioner som visar sig inuti. Helene Gedda från Östersund reagerar mer på miljöfrågan i sina stora innovativa tuschteckningar, där stora träpartier med årsringar är påtagligt fysiskt närvarande som inslag i klädedräkten. Det blir ekologi som mode, en reaktion på hur vi som privatpersoner tror att vi löser miljöproblemen genom att sopsortera, samtidigt som staten och de stora företagen fattar förödande beslut över våra huvuden.

Mystiken fortsätter i Desiree Bergströms målning *Watchman*. Som konstnär är hon baserad i Gammelstad utanför Luleå, men det finns få möjligheter till platsspecifika identifieringar här. En androgyn figur kastar sig i vattnet i ett landskap med få referenser till vår jord, där starka abstrakta krafter tycks styra. Kanske är det en syftning på serieromanen och filmen *Watchmen* och landskapet skulle då vara från Mars där Dr. Manhattan dragit sig tillbaka i exil. Den androgyna figuren som kastar sig i vattnet har få

liknelser med Dr. Manhattan, men det kanske är det som är poängen. Ett viktigt budskap i *Watchmen* är att superhjältarnas tid är ute och de riktiga hjältarna skulle då kunna vara helt vanliga människor som vågar kasta sig in i det okända. Här får vi kanske då även svaret på frågan "Who watches the watchmen?".

En videoskärm visar verk med olika fokus. *Föraktet* av Jonatan Gyllenör från Svalöv visar en person som med en von-oben attityd och i bästa nyhetsankarstil läser upp oneliners med tveksamt vetenskapligt innehåll. Personen är en ung kvinna som avslutar uppläsandet med att påpeka att andra kan ha en annan uppfattning, vilket ger en effektiv bas av frågor kring vilka sanningar vi tar till oss och hur vi påverkas av vilka som framför dem.

Utställningen har även abstrakt expressionistiskt måleri och här kan man säga att cirkeln är sluten med en högre grad av koncentration på individen och själen. Gunilla Dahls målning *Vit atmosfär no 1* andas förtröstan med ett landskap i blått som tonar fram bakom ett raster av grått. Sandra Berg Mozards målning har ett särskilt ljus och kan påminna om ett felexponerat fotografi. Här pågår ett drama som bara kan anas.

Text och foto: Torbjörn Aronsson

Volym 2016-05-16